

TULEVAISUUDEN MAASEUTUASUMINEN

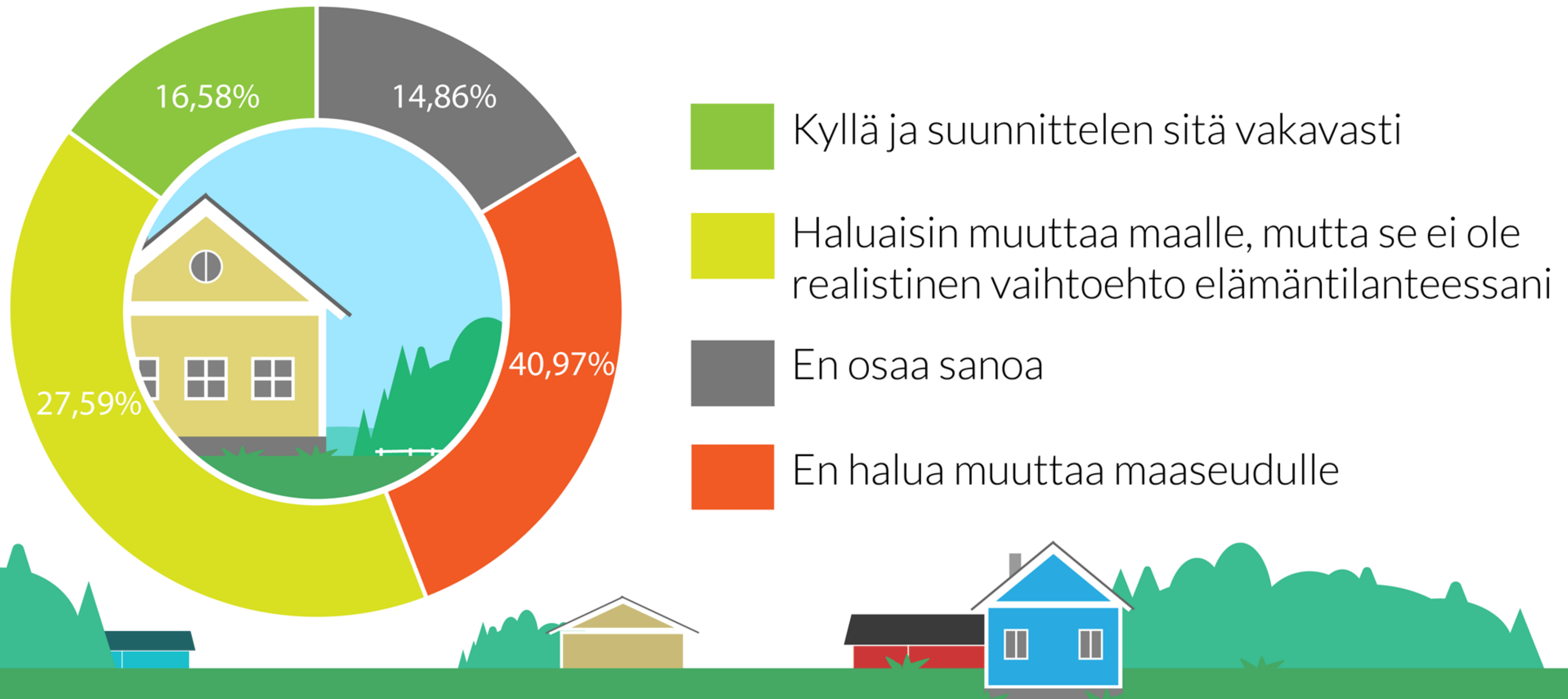
Rohkeat visiot ja uudet mallit

**Suomen Kylät
Finlands Byar**

Haaveiletko muutosta maaseudulle?

Maallemuuttokysely (SK, MTK, MT)

- ✓ Maalle haluttaisiin muuttaa eniten ikäryhmässä 30-44
- ✓ Miehet ovat kiinnostuneempia kuin naiset
- ✓ Nuorista melkein puolet (46 %) haluaisi muuttaa maaseudulle (14 vakavasti / 32 haluaisi, mutta ei realistinen)
- ✓ Vakavasti maallemuuttoa suunnitellaan eniten ikäryhmissä 30-44 ja 45-54, nämä melkein saman verran eli lähes viidesosa vastaajista
- ✓ Kun huomioidaan sukupuoli, eniten kiinnostusta on ryhmässä miehet 18-30, joista 55 % haluaisi asua maalla ja neljäsosa suunnittelee sitä vakavasti; sen jälkeen tulee miehet 31-50
- ✓ Naisista kiinnostunein on ikäryhmä 50-64 52 %
- ✓ Helsinkiläisistä kolmasosa haaveilee maallemuutosta 35 %
- ✓ Yksinasuvista suunnittelee vakavasti 13 %, haluaisi asua 27 %

Suomen Kylät
Finlands Byar

Maaseutubarometri 2023

- ✓ Kiinnostus muuttaa maaseutumaisempaan ympäristöön on lisääntynyt vuodesta 2020, erityisesti kaupungin läheiseltä maaseudulta ja kaupungeista
- ✓ Aikaisempaa vähemmän aikeita muuttaa kaupunkimaisempaan ympäristöön. Erityisesti kiinnostus on vähentynyt kaupungin läheisellä maaseudulla

**Miksi useampi
maallemuuttophaave ei toteutunut?**

Maaseutuasuminen tarvitsee lisää vaihtoehtoja

- ✓Vuokra-asuminen lisääntyy
- ✓Vuokralla asuvien määrä ylitti puolitoista miljoonaa vuonna 2021 (28 % asuntoväestöstä)
- ✓Vuokralla asuvan asuntoväestön määrä on kasvanut yli 100 000 hengellä vuodesta 2018
- ✓Neljä viidestä alle 30-vuotiaiden asuntokunnasta asuu vuokralla

Maaseutuasuminen tarvitsee lisää vaihtoehtoja

- ✓ Suomessa yksinasuvien määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosikymmeninä
- ✓ Vuoden 2022 lopussa yksinasuvia oli noin 1,3 miljoonaa, mikä on kaksinkertainen määrä 30 vuoden takaiseen verrattuna
- ✓ Yhden hengen talouksien määrä lähes puolet kaikista asutokunnista (46 prosenttia vuonna 2023)
- ✓ Yksinhuoltajaperheiden osuus kaikista perheistä neljännes

→ Erilaisten elämäntilanteiden huomioiminen maaseudun asumistarjonnassa

Asumiskokeiluun 100 hakemuksesta tulijoita 233, joista

(24.4.2024)

Tulijoista lapsia kolmasosa.

17 % alle kouluikäisiä lapsia (39 pikkulasta)

11 % alakouluikäisiä lapsia (26 kyläkouluikäistä)

7 % yli 12-vuotiaita lapsia (7 teiniä)

Hakijaperheiden koko vaihteli yhdestä seitsemään henkilöön.

50 % Hakemuksista lapsiperheitä oli puolet.

19 % äiti-lapsi perheitä

14 % ulkomaalaistaustaisia tai monikulttuurisia perheitä

48 % pääkaupunkiseudulta

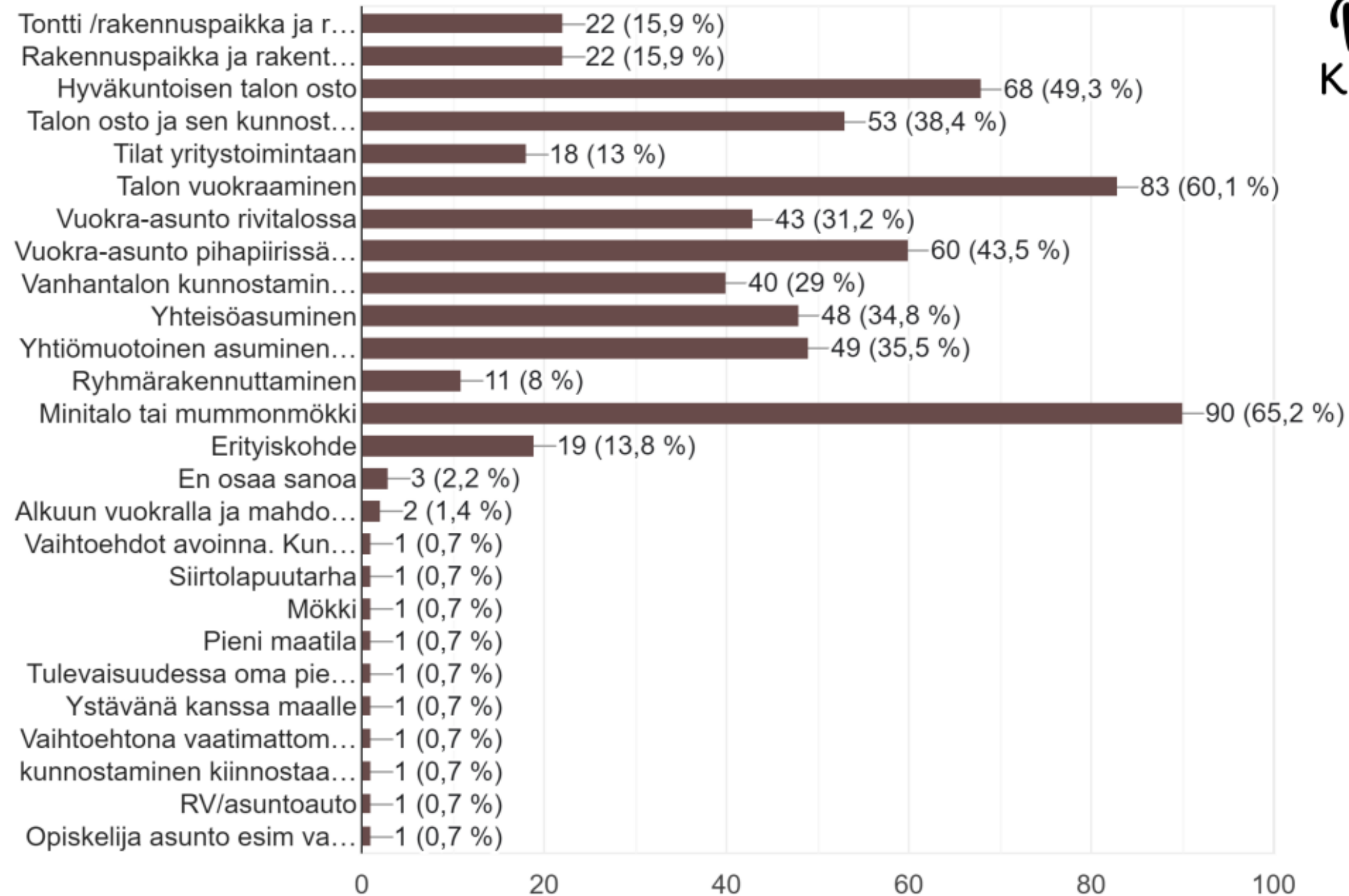
38 % muualta Suomesta, näistä eniten Tampereen suunnalta

13 % Kanta-Hämeestä (Hämeenlinnasta ja Riihimäeltä)

1 % Suomen ulkopuolelta

Mitkä seuraavista maalla asumisen vaihtoehtoista voisi kiinnostaa?

138 vastausta

Lähde: Hämeen Kylät ry:n kyläasiamies Elina Leppäsen esitys Elämää kylänraitille -webinaarissa 29.10.2024

[Tilaisuuksien materiaalit - Suomen Kylät](#)

POLKU KYLÄÄN - ASUMISKOKEILU TOI MUKANAAN UUSIA KOKEMUKSIA JA TUTTAVUUKSIA

Punaisen tuvan pihapiirissä ja läheisessä metsässä kuuluu leikkivien lasten iloiset äänet. Hetken kuluttua metsän siimeksestä tupsahtavat esiin Onni ja Mikael, jotka nappaavat alleen leikkitraktorit. Matka jatkuu jälleen iloisesti jutustellen traktoreiden kyydissä.

Ilmainen asumiskokeilu maalla herätti monen kiinnostuksen: Syksyllä selviää, miltä maalaiselämä tuntuu

Asumiskokeilun tavoitteena on saada uusia asukkaita maaseudulle. Lähes puolet kokeiluun hakeneista asuu pääkaupunkiseudulla.

Ketkä haaveilevat maallemuutosta?

Nanna Nikkari

Oiva Omavarainen

Eero Etätyöläinen

Jonna Joogaaja

Elina Eläintenystävä

Eino ja Eira Eläkeläinen

Lapsiperhe Laakkonen

Yrjö Yhteisöllinen

Saara Sinkku

Maaseutuasuminen tarvitsee lisää vaihtoehtoja

- ✓ Vuokra-asumisen lisääminen
- ✓ Erilaiset asumisen muodot
 - Yhteisöllinen asuminen
 - Minitalot
 - Ekokylät
 - Moduuliasuminen
 - Siirrettävät kodit
- ✓ Asumalla omaan kotiin –konsepti
- ✓ Käyttöoikeuden luovutus

Luopioinen - maaseutuasumisen kehitystyön malliesimerkki

- ✓ Sadan tonnin talot
- ✓ Modernit mummonmökkit
- ✓ Pöllökartano
- ✓ Viherkostiala
- ✓ Vanhasta uutta
- ✓ Minitalot

Asuminen - Luopioinen

Kelluvia asuinalueita suunnitellaan Helsinkiin ja maailmalle – toteutuksessa paljon kysymyksiä

Tuhansien järvien maassa olisi tilaa kelluville taloille.

RIINA KARVONEN

Kelluva asuminen ei sinänsä ole uusi ilmiö. Esimerkiksi Amsterdamissa asuntolaivat ja kelluvat rakennukset ovat osa kaupunkikuvaa. Tukinuittoyhteisöissä Brittiläisessä Kolumbiassa Kanadassa asuttiin kelluvissa asunnoissa jo 1800-luvun lopulla. Seattlessa Yhdysvalloissa kelluva asuminen on jo pidempään ollut normaalia.

Suomessa kelluvan asumisen edelläkävijyyttä on testattu Loviisan asuntomessuilla tänä kesänä. Talo Lovisea on rakennettu betoniponttonien varaan ja uitettu paikalleen kelluvan kadun varteen.

Joitakin asuinkäyttöön tarkoitettuja kelluvia taloja on Suomessakin ollut, mutta Loviisaan tehty talo on ensimmäinen ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettu. Taloja on tarkoitus tulla kadun varteen vielä kahdeksan lisää.

Laajemmassa mittakaavassa kelluvaa asumista suunnitellaan Helsingin Verkkosaareen. Sinne on kaavoitettu 41 kelluvan asunnon asuinalue. Myös Helsingin Ruoholahteen on suunnitteilla kelluvia kerrostaloja. Toteutuessaan ne olisivat maailmankin mittakaavassa poikkeuksellinen kokonaisuus.

Toistaiseksi kaavoitus ja rakentamiseen liittyvät säädökset on tehty maalla olevia ja paikallaan pysyviä rakenteita varten. Kelluvan rakentamisen tapauksessa se aiheuttaa ongelmia esimerkiksi vesialueen omistukseen ja asemakaavoitukseen liittyen. Kelluvassa rakentamisessa on

Aallokon lisäksi jäät, tuulet, lumikuorma sekä henkilöiden liikkeet sisällä asunnossa voivat vaikuttaa asumuksen vakauteen.

Kelluva talo voidaan rakentaa esimerkiksi betoniponttonien tai teräsrungon päälle. Haasteita talotekniikkaan aiheuttaa se, että liitokset täytyy tehdä jonkin verran joustaviksi.

Asuntomessuilla Talo Lovisea on ensimmäinen yhdeksästä kelluvan kadun varteen suunnitellusta talosta.

MARJA SEPPÄLÄ

kalo, jonka päälle talo rakennetaan. Tällaisessa betonirunkoisessa talossa varsinainen talo on usein puuta.

Teräsrunkoinen talo taas voi muistuttaa rakenteeltaan proomua. Tällöin rakentaminen lähestyy laivanrakennustekniikkaa.

Ponttonien päälle rakennettaessa taas talonrakennuksessa hyödynnetään vesirakennustekniikkaa. Useimmiten polystyreenitäytteisiä betoniponttoneita voidaan käyttää isompienkin rakennusten pohjana. Teräs- tai muoviponttoneita taas käytetään harvemmin pidempiaikaiseen asumiseen tarkoitetuissa rakenteissa.

Asuntomessujen teettämän selvityksen mukaan lukuisten järvien maassa sisävedet olisivat otollinen paikka kelluvalle rakentamiselle. Järvissä vedenpinnan korkeusvaihtelu on pienempää ja sään vaikutukset merenrantaa vähäisempiä.

Selvityksen toteutti Sweco. Toteuttamista johtanut Swecon Senior Advisor **Lasse Rajala** pitää kelluvaa rakentamista ekologisenä ratkaisuna moniin haasteisiin.

"Suomessa kelluvaan rakentamiseen ohjaavina tekijöinä voidaan nähdä kaupunkien rantatonttien korkeat hinnat, turvallisten rakentamiskorkeuksien asettamat haasteet ja lisäkustannukset rannikkoseuduilla, mahdollisuus tiiviiseen ja matalaan kaupunkialueen kehittämiseen sekä ympäristölleen häiriötön, ekologinen ja muuntojoustava rakentamistapa", Rajala sanoo.

Maailmanlaajuisesti kelluvasta rakentamisesta esitetään ratkaisua nousevan merenpinnan alle jääville asuinalueille. Se voisi olla myös vaihtoehto läytömaalle rakentamiselle. Esimerkiksi Singaporessa tarvittaisiin yli 5000 hehtaaria lisää maata vuoteen 2030 mennessä, jos väestökasvuennusteet toteutuvat.

edelleen kuitenkin paljon kysymyksiä.

Asuntomessujen teettämän selvityksen mukaan esimerkiksi rakennusten vakaus vaatii tutkimista. Aallokon lisäksi jäät, tuulet, lumikuorma sekä henkilöiden liikkeet sisällä asunnossa voivat vaikuttaa asumuksen vakauteen.

Rakentamisen osalta suurin haaste on talotekniikan kuten vesien ja viemäröintien vetämisessä. Kelluva rakennus elää jonkin verran, joten liitoksiakaan ei voi tehdä liian kiinteinä.

Kelluminen voidaan toteuttaa muutamalla eri tavalla. Esimerkiksi Alankomaissa tehdään yleensä betonista vesitiivis kau-

Minitaloista uutta sykettä Pihtiputaalla

Pihtiputaan kunta etsii ratkaisuja monipaikkaiseen asumiseen.

Tuija Siidorow

Pihtipudas selvittää mahdollisuutta tehdä minitalojen kortteli keskustan alueelle. Moderneilla asumisratkaisuilla toivotaan olevan vaikutusta elinvoimaan ja siihen, että avoimma oleviin työpaikkoihin löytyy hakijoita.

Kunnassa on havahduttu siihen, että suuri osa vuokra-asuntokannasta on vanhaa. Energiaratkaisut tai kunto eivät enää vastaa odotuksia. Asunnot pysyvät tyhjiillään.

Kun yhden tai kahden ihmisen taloudet ovat yleistyneet ja monipaikkaista työtä tehdään entistä enemmän, voivat minitalot olla ratkaisu tilanteeseen.

– On selvä, että ihmisten muuttamista tänne vaikeuttaa se, ettei ole kivoja vuokra-asuntoja, Pihtiputaan kunnan aluearkkitehti **Helena Raatikainen** sanoo.

Minitalojen on ajateltu houkuttavan muun muassa edullisella vuokra- tai hankintahinnalla.

” Ihmisten muuttamista tänne vaikeuttaa se, ettei ole kivoja vuokra-asuntoja.

Helena Raatikainen

la. Rakentamisen kallistuminen vaikeuttaa tätä tavoitetta. Toisaalta Raatikainen ajattelee, että nyt voi olla hyvin saatavissa tekijöitä.

Minitalot kiinnostavat muitakin maaseutukuntia. Pihtipudas on ollut moottorina mahdolliselle yhteishankkeelle, joka voisi tuoda kustannussäästöä. Arkkitehti **Siiri Turpeinen** on ollut yhteydessä kuntiin maakuntarajojen yli.

– Haapajärvi, Reisjärvi ja Vesanto ovat innostuneita, Turpeinen kertoo.

Maakunnan rajat ylittävä yhteistyö tarkoittaisi sitä, että kukin kunta hakisi omalta alueeltaan kehittämisrahaa.

– Hankerahan saaminen yhden talon pilottihankkeelle on olennaista. Ei tätä muuten saada käynnistymään, Helena Raatikainen sanoo.

Kunta on hakenut 5000 euron esiselvitysrahaa. Sen turvin tehdään tämän vuoden loppuun mennessä selvitystyö hankkeen laajuudesta ja valmistellaan varsinainen hankesuunnitelma.

Hankkeelle on kunnanvaltuuston tuki, vaikkei varsinaisia päätöksiä vielä ole. Pihtiputaalaisryhmä kävi tutustumassa aiemmin minitaloihin Pälkäneellä, jossa talojen koot ovat 30–40 neliömetriä.

Pihtiputaan minitalokortteli olisi keskustassa Pääkkölän alueella, jonne mahtuisi 6–7 minitaloa. Töihin tulevien lisäksi minitalo voisi soveltua esimerkiksi eläkeläisille.

– Eri kunnissa voi olla erilaiset tarpeet. Ne selvitetään ensin, Turpeinen sanoo.

Minitalot voivat olla yksi esi-

HELENA RAATIKAINEN

Pihtiputaalaispäättäjiä tutustui minitaloihin Pälkäneellä.

merkki yhteisöasumisesta, jos niillä on esimerkiksi yhteiset pihat ja alueet grilleineen. Vuokra-asumisen lisäksi voi olla myös omistusasumista tai jokin uusi omistuspohjamuoto.

” Modernilla ihmisellä on vaatimustasoa.

Olli Oivanen

Tyhjiä asuntoja on Pihtiputaalla nykyin. Helena Raatikaisen mukaan pitää uskaltaa harkita myös vanhentuneen ja tyhjiillään olevan asuntokannan purkamista.

– Pihtiputaalta ja Viitasaarelta käytiin aiemmin puurakentamisen opintomatalla Norjassa. Siellä kuulumme useaan kertaan, miten tärkeää on saada uusia, hyviä rakentamisen esimerkkejä, highlighteja, Raatikainen sanoo.

Myös kunnan elinvoimapäällikkö **Olli Oivasen** mukaan uusratkaisut rakentamisessa voivat olla erittäin merkittävä signaali veto- ja pito-

voiman näkökulmasta. – Modernilla ihmisellä on vaatimustasoa. Moni voi asua moni-

paikkaisesti niin, että on työpaikkakunnalla vain viikot. Pienempi tila riittää, mutta laadukas asuminen ja vapaa-ajan viettäminen ovat silloinkin keskiössä.

– Ei enää tehdä työtä niin, että viikon yöt nukutaan rintamamies-talon vinttikammarin hetekalla, Oivanen sanoo.

– Minitaloasuminen nivoo yhteen suuret megatrendit. On kestävän kehityksen mukaista, kun ei ole turhia neliöitä. Lisäksi etätyö mahdollistaa maaseutuasumisen, hän luettelee.

Hän pitää mahdollisena sitäkin, että talot voisi rakentaa siirrettäviksi. Silloin ne eivät olisi tiettyyn paikkaan lopullisesti sidottuja, vaan seuraisivat aluekehitystä.

Kärkölen kunta

8 min · 🌐

Minitalo maalle -messut järjestettiin 22.-31.8.2025
Kärkölässä Vanhapappilan ja Huovilan puisto... Näytä lisää

karkola.fi

**Minitalo maalle -messut olivat menestys – noin 8000
kävijää ympäri Suomen! - Kärkölä**

Kärsämäki houkuttelee asukkaita uusin konstein – Lapsiperheille mahdollisuus päästä asumalla omaan kotiin

Kärsämäen kunnanjohtaja Esa Jussila sanoo, että positiivista tulosta tekevä Kärsämäki haluaa uusia asukkaita kuntaan, jossa on työtä ja siksi asuntorakentamista ja erilaisia vaihtoehtoja halutaan lisätä. Kuva: Tuovi Pulkkanen

Ovatko purettavat ja siirrettävät rakennukset tulevaisuutta?

17.11.2024

0

Rantalahtien talo (Kuva: Elina Rantalahti)

Elämäntilanteet tai elinolosuhteet muuttuvat, mutta oma koti pysyy ja kulkee mukana paikasta toiseen. Voisiko tämä olla tulevaisuutta? Vai kenties paluuta entiseen? Perinteinen suomalainen hirsirakennustekniikka on hyvä esimerkki purettavasta ja siirrettävästä rakentamisesta.

Lamellihirren ja CLT:n yhdistäminen on omakotitalorakentamisessa harvinaista, vastaavanlainen yhteistyö oli myös Finnlamelli ja Hoisko CLT:lle ensimmäinen. –Lamellihirsi ei jää näkyviin, vaan seinän pinta on suojattu pystyrimoituksella. Se saa ensi kesänä pintaansa samanlaisen sävyn kuin ikkunalistoissa, kertovat Rantalahdet.

Siirrettävyys ei lisännyt kustannuksia merkittävästi

PROJEKTISTA Mikko kertoo oppineensa erityisesti kädentaitoja.

**Suomen Kylät
Finlands Byar**

KIITOS!

